

De Europese Unie is erop gebrand de economische gevolgen van de coronacrisis ongedaan te maken. Het is de bedoeling om tegelijk een groene en digitale omwenteling in gang te zetten. Voor dit 'plan van de eeuw' is maar liefst 800 miljard euro beschikbaar. De meeste lidstaten hebben hun plannen al ingediend. Ons land heeft dat nog niet gedaan. Er komt pas een plan nadat er een nieuwe regering is gevormd. Dat kan dus nog even duren. Ik hoop dat er goede afspraken met Brussel zijn gemaakt over een latere inleverdatum. Hoe kunnen wij dit eens goed aanpakken?

Een deel van mijn opleiding vond buiten plaats. Geologen en bodemkundigen waren gewoon om bij een mooie ontsluiting van een rotswand of een bodemprofiel te gaan discussiëren. Als beginnend student moest je soms geheel onvoorbereid iets over de ontstaansgeschiedenis van rots of bodem vertellen en over de landbouwkundige geschiktheid. Pas later begreep ik de waarde hiervan. Je kon zo met weinig hulpmiddelen en met elkaar een hypothese over de ontstaansgeschiedenis van rots of bodem formuleren, om die later in het laboratorium te gaan testen. Bij deze vorm van wetenschapsbeoefening moest je wel enige bedrevenheid ontwikkelen om geen al te grote flaters te slaan. Een goede strategie was om op basis van wat anderen hadden aangedragen de juiste elementen samen te vatten en er zo mogelijk nog iets nieuws aan toe te voegen. Slaagde je daarin, dan had je de discussie gewonnen.

Dit zou een strategie kunnen zijn om binnen niet al te lange tijd tot een Nederlands herstelplan te komen, waarvoor we dan de noodzakelijke miljarden kunnen incasseren. De eerste stap is het bestuderen en samenvatten van de al ingediende plannen. De tweede stap is het selecteren van de goede ideeën daaruit die ook in Nederland bruikbaar zijn. Een derde stap is het bedenken van nieuwe elementen waar Nederland mee kan scoren. In feite zouden we hier nu al mee kunnen beginnen, om een kant en klare strategie met natuurlijk nog wat keuzes voor te leggen aan onze nieuwe regering.

Naar mijn oordeel moet Nederland gaan pleiten voor heffingen op het uitstoten van broeikasgassen en subsidies op het voorkomen of vastleggen daarvan. De basis hiervan moet een goed overzicht zijn van alle activiteiten die bijdragen aan het voorkomen, het veroorzaken en het vastleggen van uitstoot. Vervolgens kan de markt wel uitmaken waarmee de grootste klimaatwinst is te behalen. Kanshebbers lijken mij het sluiten van fossiele energiecentrales, het stoppen met verbranden van biomassa, het aanleggen van bossen, het verhogen van het organische stofgehalte van landbouwgronden en het strooien van vermalen olivijn. Minder zeker ben ik over het afvangen van broeikasgassen en het opslaan daarvan in de diepe bodem. Het minst zeker ben ik over de bouw van kerncentrales.

Maar misschien denken anderen daar wel heel anders over. Het blijft nu nog even bij de praatjes rond een profielkuil. Mogelijk draagt het nadenken hierover wel bij aan goed te formuleren hypothesen die grondig moeten worden getoetst op basis van beschikbare informatie, ook door bodemkundigen. Het moet toch te doen zijn om vervolgens het beste plan van de Europese Unie te schrijven. Ik zou bijna een voetballer hebben geciteerd.